

До

Г-н Борислав Гуцанов

Министър на труда и социалната политика

Копие:

Г-н Георги Тахов

Министър на земеделието и храните

Г-жа Ива Иванова

Изпълнителен директор на ДФЗ-РА

СТАНОВИЩЕ

от Българска асоциация „Биопродукти“
относно промените в Кодекса за социално осигуряване,
касаещи майките, регистрирани като земеделски производители

Уважаеми г-н Министър,

С настоящото становище Българска асоциация „Биопродукти“ изразява категоричното си несъгласие с прилаганата практика, базирана на въвеждането на нова ал. 10 към чл. 50 от Кодекса за социално осигуряване, приета през юли 2025 г. Според нея майки, регистрирани като земеделски производители, се лишават от право на парично обезщетение за отглеждане на дете до 2-годишна възраст.

Считаме, че това е дискриминационен подход спрямо жените в селското стопанство, особено младите производителки. Това решение по никакъв начин не стимулира и не мотивира младите семейства да се занимават със земеделие, тъй като ги поставя пред дилемата майката да остане да отглежда детето си или да продължи с ангажимента си към проектите в своята земеделска дейност.

В допълнение искаме да отбележим, че земеделските производители, сертифицирани като био производители, не могат да прекратят ангажимента си като био, тъй като в противен случай следва да възстановят всички получени средства в рамките на 5-годишния си ангажимент. Така те са изправени пред невъзможен избор – да прекратят дейността си, за да получат социална защита, или да продължат работа и да се откажат от обезщетението. Подобна е ситуацията и с жените, участващи в интервенцията „Млад фермер“ – при тях поетите инвестиционни ангажименти не търпят прекъсване, без това да води до финансови санкции. Следва да се има предвид, че когато са поемали ангажимент или подписали договор по проект, те не са могли да знаят, че законови промени ще ги поставят в такава ситуация.

Подобна практика противоречи на основни цели на Общата селскостопанска политика (ОСП) – насърчаване на младите хора в земеделието и подобряване на възрастовата структура в сектора. Наред с това тя влиза в противоречие с демографската политика на Република България и усилията на институциите за насърчаване на раждаемостта.

България се нарежда в челните места по демографски срив сред страните в Европа. С така поставените от Министерството условия и пречки за получаване на парично обезщетение за отглеждане на малко дете се губи смисълът от голяма част от интервенциите и стимулите, въведени за млади земеделски стопани в Общата селскостопанска политика, респ. в Стратегическия план за развитие на земеделието в България, тъй като поставя младите жени, а оттам и младите семейства, в неравностойно положение.

Следва да се отчете и спецификата на труда в земеделието – сезонност, липса на фиксирано работно време, висока степен на несигурност по отношение на доходите. Повечето анализи на ситуацията в земеделието в Европа сочат, че доходите на земеделските стопани са много под средните за работещите и са зависими от редица фактори – климатични, пазарни и др. Приравняването на условията за получаване на обезщетение за отглеждане на дете с тези за наети лица по трудов договор е нецелесъобразно и социално несправедливо.

София, 07.08.2025 г.

С уважение

.....
Албена Симеонова
Председател на УС на БАБ

